Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2026/2353

20.10.2026

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2026/2353

z dne 16. oktobra 2026

o spremljanju prisotnosti kinolizidinskih alkaloidov v volčjem bobu in krmi, pridobljeni iz volčjega boba

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Znanstveni odbor Evropske agencije za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija) za onesnaževala v prehranski verigi (v nadaljnjem besedilu: odbor CONTAM) je leta 2019 sprejel oceno tveganja za zdravje živali in ljudi zaradi prisotnosti kinolizidinskih alkaloidov v krmi in živilih, zlasti v volčjem bobu in izdelkih, pridobljenih iz volčjega boba ([1]).

(2) Ocena tveganja je omejena na kinolizidinske alkaloide, ki se pojavljajo pri vrstah/sortah *Lupinus*, pomembnih za prehrano živali in ljudi v Uniji (tj. *Lupinus albus* L., *Lupinus angustifolius* L., *Lupinus luteus* L. in *Lupinus mutabilis* Sweet). V zvezi s tveganjem za škodljive učinke na zdravje živali pri salmonidih je Agencija ugotovila, da je povprečna prehranska izpostavljenost salmonidov nad ravnmi brez opaženega škodljivega učinka (NOAEL), ki znašajo 1 mg/kg telesne teže na dan, vendar pod najnižjo ravnjo z opaženim škodljivim učinkom (LOAEL), ki znaša 2,5 mg/kg telesne teže na dan. Agencija meni, da je tveganje za škodljive učinke pri salmonidih majhno. Za druge vrste je bila razpoložljiva zbirka podatkov o škodljivih učinkih preveč omejena, da bi se lahko opredelile skupne ravni NOAEL/LOAEL. Namesto tega je kot alternativni pristop opredelila odmerke kinolizidinskih alkaloidov, prisotnih v zrnih volčjega boba, ki se lahko tolerirajo glede zootehničnih lastnosti. Pri govedu in kuncih je povprečna prehranska izpostavljenost precej pod tolerančnim odmerkom. Pri prašičih in piščancih je povprečna prehranska izpostavljenost v istem razponu kot odmerek, ki se lahko tolerira.

(3) Agencija je priporočila, da bi bilo treba zbrati več podatkov o prisotnosti kinolizidinskih alkaloidov v volčjem bobu in izdelkih, pridobljenih iz volčjega boba.

(4) Zbrati bi bilo treba več informacij o dejavnikih, ki povzročajo razmeroma visoke ravni kinolizidinskih alkaloidov v volčjem bobu in posamičnih krmilih, pridobljenih iz volčjega boba, da bi se lahko opredelili ukrepi, ki jih je treba priporočiti za preprečevanje ali zmanjšanje prisotnosti kinolizidinskih alkaloidov v tej krmi.

(5) Zato je primerno priporočiti spremljanje kinolizidinskih alkaloidov v volčjem bobu in posamičnih krmilih, pridobljenih iz volčjega boba, opredelitev dejavnikov, ki povzročajo njihove visoke ravni, ter zbrati več informacij o učinkih predelave na ravni kinolizidinskih alkaloidov –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

(1) Državam članicam se priporoča, da v letih 2026, 2027, 2028 in 2029 ob dejavnem sodelovanju z nosilci dejavnosti poslovanja s krmo spremljajo kinolizidinske alkaloide v volčjem bobu, posamičnih krmilih, pridobljenih iz volčjega boba, in krmnih mešanicah, ki vsebujejo volčji bob, ter izdelkih, pridobljenih iz volčjega boba. Državam članicam se priporoča, da analizirajo vsaj kinolizidinske alkaloide albin, anagirin, angustifolin, lupanin, izolupanin, multiflorin, 13α-hidroksilupanin, lupinin, spartein.

(2) Priporočena analizna metoda je tandemska masna spektrometrija s tekočinsko kromatografijo (LC-MS/MS). Kadar se uporabljajo druge analizne metode, bi bilo treba dati na voljo dokaze, ki kažejo, da dajejo zanesljive rezultate za posamezne kinolizidinske alkaloide. Meja določljivosti (LOQ) za določanje vsakega kinolizidinskega alkaloida bi morala biti po možnosti približno 1 mg/kg za zrna volčjega boba in posamična krmila, pridobljena iz volčjega boba, ter 0,2 mg/kg za krmne mešanice.

([1]) Odbor EFSA CONTAM (Znanstveni odbor EFSA za onesnaževala v prehranski verigi), 2019. Scientific opinion on the risks for animal and human health related to the presence of quinolizidine alkaloids in feed and food, in particular in lupins and lupin-derived products (Znanstveno mnenje o tveganjih za zdravje živali in ljudi zaradi prisotnosti kinolizidinskih alkaloidov v krmi in živilih, zlasti v volčjem bobu in izdelkih, pridobljenih iz volčjega boba). https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5860.

(3) Državam članicam se priporoča, da ob dejavnem sodelovanju z nosilci dejavnosti poslovanja s krmo izvedejo preiskave, da bi opredelile dejavnike, ki povzročajo visoke ravni kinolizidinskih alkaloidov v volčjem bobu in posamičnih krmilih, pridobljenih iz volčjega boba, ter zbrale več informacije o učinkih predelave na ravni kinolizidinskih alkaloidov.

(4) Državam članicam in nosilcem dejavnosti poslovanja s krmo se priporoča, da Agenciji predložijo podatke za njihovo zbiranje v enotni zbirki podatkov v skladu z zahtevami iz navodil Agencije o standardnem opisu vzorca (Standard Sample Description – SSD) za živila in krmo ter dodatnimi posebnimi zahtevami Agencije glede poročanja ([2]). Pomembno je, da se za zrna volčjega boba in krmo, pridobljeno iz volčjega boba, navedejo vrste volčjega boba, če gre za sladki ali grenki volčji bob, postopki, po katerih so bila zrna volčjega boba obdelana (kot sta namakanje in vrenje), in vsi postopki, po katerih je bila krma, pridobljena iz volčjega boba, obdelana za zmanjšanje vsebnosti kinolizidinskih alkaloidov.

V Bruslju, 16. oktobra 2026

Za Komisijo
Olivér VÁRHELYI
član Komisije

([2]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.